

МЕГАТРЕНД УНИВЕРЗИТЕТУ
ФАКУЛТЕТУ ЗА КУЛТУРУ И МЕДИЈЕ
БЕОГРАД

ЗАВРШНИ РАД НА СТУДИЈАМА ТРЕЋЕГ СТЕПЕНА Докторска дисертација
ДОКТОРСКА ДИСЕРТАЦИЈАТ

На основу одлуке Сената Универзитета од _____, пошто смо проучили урађену
Докторску дисертацију _____ под називом:
**„Утицај политичких промена у либијском друштву на улогу телевизије у
формирању политичке културе различитих друштвених група“**

кандидата: Мохамед Абусбеа _____ подносимо следећи:
(звање, име и презиме кандидата)

РЕФЕРАТ

1. Основни подаци о кандидату, докторској дисертацији

(Елементарни подаци о кандидату, наслову рада, обиму и библиографским подацима)

Мохамед Абусбеа је рођен 01.08.1964, у месту Сабрата, у Либији.

Од 1982. до 1986.г. студирао је на Одсеку за информисање на Филолошком факултету Универзитета Гарјунис у Бенгазију, Либија;

Од 1996. до 1998.г. студирао и стекао диплому на Високом институту за новинарство у Рабату, Мароко;

Од 2002. до 2004. г. са успехом је завршио магистарске студије на Високом институту за новинарство у Рабату, Мароко.

Докторску дисертацију под насловом „Утицај политичких промена у либијском друштву на улогу телевизије у формирању политичке културе различитих друштвених група“ пријавио на Факултету за културу и медије. Комисија за контролу квалитета је усвојила Извештај о подобности кандидата и теме 4.6.2015 са сугедстијом за мање корекције у тексту, што је и учињено, па је кориговани текст поменутог Извештаја предат 19.06.2015 Служби за докторске студије.

Докторска дисертација под наведеним насловом написана је на 215 страница и садржи 107 библиографских јединица.

2. Предмет и циљ докторске дисертације

(Показати да је реч о оригиналној идеји, значајној за развој научне или уметничке области)

Предмет: С обзиром на специфичне услове и сукобе различитих племенских и политичко-војних група у садашњој Либији, предмет ове докторске дисертације је усмерен на **проучавање њиховог повратног утицаја на улогу телевизије у артикулацији и развоју политичке културе различитих друштвених група у комплексном либијском друштву.**

Дефинисани предмет је истраживан на читавој територији Либије.

Временско одређивање истраживања односи се на период од 2005. до 2015. године.

Дисциплинарно гледано, истраживање има интердисциплинарни карактер, с обзиром да се односи на социологију, комуникологију, културологију и политикологију.

Научни циљ истраживања је откриће и научно објашњење међусобног узрочно-последичног односа политичких промена у либијском друштву и улоге телевизије у формирању политичких ставова проучаваних категорија либијског становништва.

Аутор је, кроз систематско истраживање спроведено на терену, обављено у изузетно компликованим условима раслојеног либијског друштва, објаснио улогу коју има либијска телевизија у политичкој култури реципијента, (са посебним нагласком на програме информативног садржаја који имају политички карактер).

Такође, аутор је, кроз спроведено истраживање, одредио степен утицаја унутрашњих политичких процеса у Либији на садржину телевизијских програма и њихову улогу у формирању политичких ставова гледалаца.

Друштвени циљ истраживања је у објашњењу основних одлика савременог либијског друштва, везе политичких промена у друштву и њиховог утицаја на улогу ТВ, као и истицању недостатака и неискоршћених могућности телевизије у формирању политичке културе различитих друштвених група у Либији. На бази резултата истраживања, аутор је предложио одговарајућа решења у конципирању ТВ програма бројних ТВ станица, у циљу ефикаснијег информисања становништва и повратног утицаја на формирање њихових политичких ставова.

У том смислу овај рад представља редак и оригиналан допринос дубинске анализе процеса у актуелном подељеном либијском друштву и међусобни утицај телевизије на формирање политичких ставова становништва и обрнуто.

2. Основне хипотезе од којих се полазило у истраживању

(Објаснити да ли су хипотезе научно потврђене или оборене)

Главна хипотеза: Што су израженије политичке супротности у либијском друштву, то је већи њихов утицај на улогу телевизије у формирању политичке културе и ставова диверсификованих и сукобљених друштвених група.

Помоћне хипотезе:

- У либијском друштву са традиционално присутном усменом културом, изузетно је значајна улога телевизије у формирању политичких ставова појединаца и друштвених група;
- Друштвене групе врше одлучујући утицај на појединце и њихове бихејвиоралне обрасце у политици, укључујући и њихово активно учешће у политици;
- Са старосним добом појединаца, њихово учешће у политичким процесима се повећава;
- Мушкарци више учествују у политици од жена, и подложнији су утицају телевизијских програма на те теме;
- Што је виши образовни ниво појединца, већи је и утицај телевизијских информативних програма на његово учешће у политици.

Кроз извршено истраживање на терену (анкетирање грађана три велика региона) и анализу прикупљених резултата, аутор је у докторској дисертацији потврдио наведене главну и помоћне хипотезе и на основу тога утврдио релевантне научне закључке.

4. Кратак опис садржаја

Увод
МЕТОДОЛОШКИ ОКВИР ИСТРАЖИВАЊА
1.1. – Проблем истраживања;
1.2. Предмет истраживања;
1.3. – Циљеви истраживања;
1.4. – Хипотезе;
1.5. – Начин истраживања;
1.6. – Научна и друштвена оправданост истраживања;
Друго поглавље – ПОЛИТИЧКА КУЛТУРА
2.1 – Типови културе;
2.2. – Политичка култура;
2.3. – Политичка свест;
2.4. – Културни напредак;

2.5. – Политички напредак;
2.6. – Политичка модернизација;
2.7. – Политички препород;
2.8. – Разлика између политичке културе и: - политичке свести; - учешћа у политици; - политичког напретка (раста).
2.9. – Улога медија у политичкој култури;
2.10. – Улога телевизије у политичкој култури.

Треће поглавље – ОСНИВАЊЕ И РАЗВОЈ ЛИБИЈСКЕ ТЕЛЕВИЗИЈЕ

3.1 – Организациона структура;
3.2. – Циљеви и политика;
3.3. – Финансирање;
3.4. – Општи програми;
3.5. – Управљање вестима и политичким питањима;
3.6. – Опште чињенице о управи;
3.7. – Информативни програми;
3.8. – Политика информативног планирања;
3.9. – Извори вести и информација;
3.10. – Избор и поредак вести и информација.

Четврто поглавље – УТИЦАЈ ПОЛИТИЧКИХ ПРОМЕНА НА ЛИБИЈСКУ ТЕЛЕВИЗИЈУ

4.1 – Увод – од 1968. до 1969;
4.2. – од 1969. до 1973;
4.3. – од 1973. до 1977;
4.4. – од 1977. до 1986;
4.5. – од 1986. до 1997.

Пето поглавље – УЛОГА ТЕЛЕВИЗИЈЕ У ФОРМИРАЊУ ПОЛИТИЧКЕ КУЛТУРЕ У ЛИБИЈСКОМ ДРУШТВУ

5.1 – Аналитичка студија;
4.2. – Резултати аналитичке студије.

Шесто поглавље – РЕЗУЛТАТИ И ДОПРИНОС

6.1 – Теренско истраживање;

6.2. – Резултати теренског истраживања;

6.3. – Резултати аналитичког и теренског истраживања;

6.4. – Општи резултати и препоруке;

6.5. – Извори и референце студије;

6.6. – Додаци.

5. Остварени резултати и научни допринос

(Конкретно навести допринос научној, стручној или уметничкој области)

У научном и професионалном погледу, ова докторска дисертација доприноси правилном сагледавању места и улоге телевизије у актуелном узбурканом и нестабилном либијском друштву, раздираном племенским и сукобима различитих друштвених, верских група и политичких опција. Будући да је заснована на емпиријским истраживањима и инсајдерском познавању унтрашње ситуације, дисертација може помоћи будућим истраживачима да прецизније и боље сагледају проучавани проблем. Планерима улоге и карактера телевизијских програма ово истраживање може помоћи да утврде програмске шеме према особеностима либијске популације и улоге коју телевизија треба да врши у друштву које се заснива на усменом предању. У процесима националног помирења и обједињавања власти које може да спречи поделу Либије на неколико одвојених региона, ова дисертација објашњава улогу телевизије, као јединог моћног панлибијског медија, на те значајне политичке процесе и на формирање ставова грађана који се о томе морају изјаснити. У том смислу ова дисертација је редак и пионирски рад који анализира садашње стање либијског друштва и предлаже конкретна решења за превазилажење подела и сукоба.

6. Закључак

(Навести да је докторска дисертација/магистарски рад/уметнички пројекат урађена у свему према одобреној пријави, да је оригинално и самостално научно или уметничко дело и да су се стекли услови за његову јавну одбрану)

На основу увида у текст докторске дисертације: „Утицај политичких промена у либијском друштву на улогу телевизије у формирању политичке културе различитих друштвених група“ кандидата Мухамед, Абу Саби' Абу-л-Касим-а, Комисија утврђује да поменути рад урађен према одобреној пријави, да задовољава све предвиђене критеријуме и представља оригинални допринос прочавању компликоване теме утицаја телевизије на формирање политичких ставова грађана и тих ставова на специфичну улогу телевизије у садашњем подељеном либијском друштву. На бази емпиријског истраживања на терену и компетентне научне анализе прикупљених података, ова дисертација има научну и пркатичну, друштвену вредност. Такође, она може послужити будућим истраживачима за даљу научну обраду ове за Либију значајне теме, а телевизијским посленицима за прилагођавање програмских шема потребама грађана.

Због свега напред реченог, Комисија сматра да су се стекли сви услови за јавну одбрану докторске дисертације под горе наведеним насловом.

Место и датум:
Београд, 15.09.2015.г.

Чланови Комисије за оцену кандидата и
теме докторске дисертације

Проф.др Владимир Првуловић, ментор
Факултет за културу и медије

Проф.др Миливоје Павловић, члан
Факултет за културу и медије

Проф. др Ана Јованцаи, члан
Факултет за међународну економију